

Heel Epe beweegt

Sport- en Bewegingplan Epe 2020

Februari 2016

Voorwoord

'Als wethouder Sport presenteer ik met trots het voorliggende Sport- en Bewegplan Epe 2020. Een ambitieus plan met maar eigenlijk één belangrijk wens: heel Epe in beweging krijgen! Als actief sporter beseft ik dat sport een belangrijk onderdeel is in onze samenleving. Dat de rol van sport de komende jaren nóg belangrijker gaat worden, is één ding wat zeker is. Door de veranderingen in de bevolkingssamenstelling, de verhouding tussen overheid en de samenleving en de verdere ontwikkeling van de participatiesamenleving wordt de kracht van sport en bewegen steeds doeltreffender om maatschappelijke ontwikkelingen en problemen het hoofd te bieden. Met het voorliggende Sport- en Bewegplan Epe 2020 hoop ik dat we deze kracht samen verder kunnen versterken.

Na het voeren van verschillende kennismakingsgesprekken met sportverenigingen is mij één ding bijgebleven: iedere dag weer zetten vele vrijwilligers in onze gemeente zich actief in om het sporten en bewegen in Epe mogelijk te maken. De wijze waarop dit gebeurt verdient een groot compliment en zorgt er in het algemeen voor dat de sportverenigingen en accommodaties in onze gemeente in goede staat zijn. Toch zijn er ook zo nu en dan ook zorgen. Het aantal jongeren in de gemeente neemt af, het aantal senioren neemt toe. Er wordt meer verwacht van de samenleving en de sport moet hierin meebewegen. De komende jaren liggen er dan ook nog voldoende uitdagingen voor de sportaanbieders in de gemeente Epe.

Graag wil ik een aspect benoemen dat voor mij van grote waarde is, namelijk: samenwerking. Hiermee bedoel ik niet alleen samenwerking tussen sportverenigingen onderling, maar ook samenwerking met commerciële sportaanbieders, maatschappelijke partners, wijk- en buurtbewoners en de lokale overheid. De sleutel om tot succesvolle samenwerkingen te komen is mijn inziens het 'kennen' van elkaar. Door van elkaar te weten wat je voor elkaar kunt betekenen en in vertrouwen elkaar kunt vinden, ontstaan vitale samenwerkingen, vitale sportverenigingen, maar ook een vitale samenleving! Binnen deze samenleving hoop ik dat het sporten en bewegen een centrale rol blijft innemen en uiteindelijk geconcludeerd kan worden dat: Heel Epe Beweegt!'

Wethouder Sport

Robert Scholten

Samenvatting

Het beleidsplan 'Sportbeleid in Epe' stamt uit 2009 en is aan actualisatie toe. Sinds 2009 zijn er veel zaken veranderd. Veranderingen op het gebied van de lokale sportsituatie, maar ook veranderingen binnen de maatschappij. Zo heeft een privatiseringsslag plaatsgevonden van een aantal sportaccommodaties, zijn er een aantal nieuwe sportaccommodaties gerealiseerd en zijn de gevolgen van de decentralisaties binnen de zorg en de vergrijzing van bevolking van de gemeente Epe merkbaar. Dit vraagt om een andere positionering van sport binnen het lokale speelveld.

De gemeente Epe heeft twee beleidsdocumenten die kaders bieden voor de ontwikkeling van het Sport- en Bewegplan Epe 2020. Zo heeft de gemeenteraad van Epe in 2013 besloten de Toekomstvisie 'Epe, krachtig en vitaal' vast te stellen en heeft het college van burgemeester en wethouders vervolgens in 2015 de Sociale Agenda 2015 - 2021 vastgesteld. Ook de rol van de gemeente is vastgelegd in een visiedocument. De gemeente Epe kiest er (in algemene zin) voor om een 'regisserende gemeente' te zijn. De gemeente werkt daarin beleid gestuurd. Praktisch gezien vult de gemeente de regierol in door richting/sturing te geven, te coördineren (afstemming) en te verbinden (samenwerking); de uitwerking en uitvoering van het beleid laat de gemeente in grote mate over aan de inwoners, maatschappelijke organisaties en specifiek in dit geval: aan de sportaanbieders.

Het voorliggende Sport- en Bewegplan Epe 2020 kent één belangrijke algemene ambitie, namelijk:

'De kracht van sporten en bewegen versterken om daarmee mensen aan elkaar te binden, om plezier te hebben en daarnaast de gezondheid en het welbevinden van mensen te verbeteren. Sporten en bewegen moet het ultieme middel zijn om maatschappelijke ontwikkelingen en problemen het hoofd te bieden.'

Om deze doelstelling te bereiken zijn vijf thema's geselecteerd die de bouwstenen vormen om naar de bovenstaande ambitie toe te groeien:

1. Sporten en bewegen in 2020: Een belangrijke maatschappelijke pijler!

Sporten en bewegen heeft in 2020 een prominente rol in onze samenleving en heeft een belangrijke positie in de taken die voortgekomen uit de decentralisaties. De sociale cohesie is, mede door sporten en bewegen, hoog en iedere inwoner heeft in 2020 de ruimte om op een verantwoorde wijze te sporten en bewegen, vanuit eigen interesse, verantwoordelijkheid en omstandigheden. Sportverenigingen staan open voor een ieder die bij de vereniging wil sporten. Samenwerkingspartners op het gebied van zorg- en welzijns ondersteuning maken in 2020 gebruik van de sport- en bewegingsmogelijkheden en zetten deze middelen actief in voor cliënten en de samenleving.

2. Sportaccommodaties in 2020: Duurzaam, intensief gebruikt en rendabel!

In 2020 zijn sportaccommodaties in de gemeente Epe voorbereid op de toekomst. Door het investeren in energetische maatregelen zijn sportaccommodaties energiezuinig en wordt daarmee bespaard op de maandelijkse energielasten. Daarnaast is er in 2020 een optimale bezetting ontstaan van de sportaccommodaties, wat resulteert in een financiële exploitatie waarbij de lokale overheid enkel in het geval van een basisvoorziening een bijdrage levert. De sportaccommodaties zijn gevuld met (sport-, maar ook niet-sport gerelateerde) activiteiten en vormen daarmee niet alleen het centrum van sportactiviteiten, maar ook een middelpunt in de wijk.

3. Samenwerking in 2020: Een organisatorisch krachtig en divers sportveld!

In 2020 maken vele sportieve handen licht werk. Door het ontstaan van verschillende samenwerkingen tussen sportaanbieders onderling, maar ook met andere maatschappelijke partners is een toekomstbestendige verenigingssituatie ontstaan. Door gezamenlijke inspanningen is het aantal vrijwilligers toegenomen, is de druk op vrijwilligers verdeeld en is een gezamenlijk divers sportaanbod ontstaan is.

4. Sport, bewegen en Epe: Een vanzelfsprekende combinatie!

In 2020 maakt het sporten en bewegen een vanzelfsprekend onderdeel uit van het leven van de inwoner van de gemeente Epe, ieder naar zijn of haar eigen wensen. Door de inzet van gerichte bewegingsinterventies voor verschillende doelgroepen en het consequent onder de (media-)aandacht brengen van het onderwerp sporten en bewegen heeft iedere inwoner de kans om deel te nemen aan sportieve activiteiten. De behoefte van de bewoner speelt hierin een essentiële rol. De wensen van de bewoner wordt niet alleen gefaciliteerd door sporten in verenigingsverband aan te bieden, maar ook door de aandacht voor sportieve elementen in de inrichting van de openbare ruimte.

5. Epe in 2020: Heel Epe Beweegt!

In 2020 zijn er geen belemmeringen meer om in beweging te komen in Epe. Voor iedere doelgroep is het mogelijk om een sport of bewegingsactiviteit te vinden die aansluit bij de eigen behoefte. Of het nu gaat om aangepast sporten, een aanbod gericht op de oudere bewoner of het deelnemen aan sportactiviteiten bij beperkte financiële middelen, het is mogelijk en inzichtelijk gemaakt in Epe.

Om de bovengenoemde ambities te realiseren wordt een uitvoeringsplan opgesteld voor de komende vier jaren. In het uitvoeringsplan worden de ambities vertaald naar concrete maatregelen gekoppeld aan een planning. Tijdens de looptijd van het beleidsplan worden verschillende monitoringsinstrumenten ingezet om de uitvoering te volgen. Aan het einde van de looptijd van het beleidsplan wordt teruggekeken op de uitvoering door het maken van een kwantitatieve en een kwalitatieve evaluatie.

Sport- en Bewegingplan Epe 2020

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	6
1.1	Aanleiding	
1.2	Kaders	
1.3	Proces	
1.3	Leeswijzer	
2.	Terugblik 'Sportbeleid in Epe'	10
3.	Visie en plan	13
3.1	Algemeen	
3.2	Thema 1 - Maatschappelijke rol van sport	
3.3	Thema 2 - Accommodaties	
3.4	Thema 3 - Samenwerking	
3.5	Thema 4 - Sport- en bewegingsstimulering	
3.6	Thema 5 - Sporten voor iedereen	
4.	Uitvoeringsoverzicht	28
4.1	Regierollen	
4.2	Uitvoeringsoverzicht	
4.3	Financiën	
5.	Monitoring en evaluatie	31
5.1	Monitoringsinstrumenten	
5.2	Evaluatie	

Bijlage 1 – Verslag Bijeenkomst Sportaanbieders

1. Inleiding

Het voorliggende Sport- en Bewegingplan Epe 2020 is het uitvloeisel van een zorgvuldig proces om te komen tot een eigentijds en gedragen plan voor het beleidsveld Sport. In dit hoofdstuk is de aanleiding voor dit plan beschreven, worden de kaders benoemd en is het proces voor de totstandkoming van dit plan verwoord.

1.1 Aanleiding

➤ Maatschappelijke ontwikkelingen

Het vorige beleidsplan 'Sportbeleid in Epe' werd op 19 maart 2009 vastgesteld door de gemeenteraad van Epe. In de afgelopen zes jaar zijn er veel zaken veranderd binnen de maatschappij. Door een toenemende vergrijzing, een daling van de bevolkingsgroei en een terugtrekkende overheid is er een veranderende vraag op veel verschillende maatschappelijke terreinen, waaronder ook binnen de sport. De doelgroep senioren neemt de komende 20 jaar fors toe, de groei van het aantal personen tot 35 jaar neemt af. Daarnaast treedt de lokale overheid steeds verder terug. Er is meer vraag naar informele contacten tussen mensen, er wordt meer verwacht van maatschappelijke organisaties en bewoners zelf. Deze ontwikkelingen hebben tot gevolg dat sport meer als middel voor deze maatschappelijke ontwikkelingen gaat functioneren. De Rijksoverheid is in 2012 gestart met het programma 'Sport en bewegen in de buurt'. Dit programma is opgestart om het sporten en bewegen in ons land laagdrempelig te maken (door aan te sluiten op bestaande of nieuw te ontwikkelen voorzieningen of initiatieven binnen een buurt of wijk), zodat mensen gestimuleerd worden om een actieve en gezonde levensstijl aan te nemen. De Rijksoverheid doet dit door het aanbieden van de sportimpuls, het inzetten van buurtsportcoaches, de sportimpuls 'kinderen sportief op gewicht' en de mogelijkheid om een buurtscan uit te voeren en daaraan gekoppeld een buurtactieplan op te stellen. Daarnaast zet de Rijksoverheid in op het faciliteren van sporten voor mensen met een beperking. Het nieuwe sportgehandicaptenbeleid 'Grenzeloos Actief' is erop gericht om het sportaanbod voor mensen met een beperking inzichtelijk en vindbaar te maken.

Ook de gemeente Epe komt in aanraking met de bovengenoemde maatschappelijke ontwikkelingen. Door de decentralisaties krijgt de gemeente meer taken toebedeeld vanuit de Rijksoverheid. De financiële middelen hiervoor zijn echter beperkt. Hierdoor moet vaker een beroep worden gedaan op de samenleving. Sport kan binnen deze ontwikkeling een belangrijk aanvullend middel zijn om het welbevinden van mensen te borgen of zelfs te verbeteren. In de Perspectiefnota 2016 – 2019 is deze constatering bevestigd en is de opdracht om te komen tot een beleidsplan op het terrein van Sport benoemd: *"In een nieuwe Sportnota vindt een nadere uitwerking plaats van de nieuwe rol en positie van de sport en de (financiële) verbanden die er zijn, onder andere met jeugd(zorg)beleid en WMO-*

beleid. Deze nota wordt op een interactieve wijze voorbereid.” Om veranderingen binnen de maatschappij en de sportwereld bij te kunnen benen en een goede balans tussen visie en uitvoering te borgen is besloten om het voorliggende plan een looptijd van vier jaar mee te geven.

1.2 Kaders

De gemeente Epe heeft twee beleidsdocumenten die kaders bieden voor de ontwikkeling van het Sport- en Bewegplan Epe 2020. Zo heeft de gemeenteraad van Epe in 2013 besloten de Toekomstvisie ‘Epe, krachtig en vitaal’ vast te stellen en heeft het college van burgemeester en wethouders vervolgens in 2015 de Sociale Agenda 2015 - 2021 vastgesteld. Ook de rol van de gemeente is vastgelegd in een visiedocument, namelijk ‘Regisserende gemeente Epe.’

➤ **Toekomstvisie ‘Epe, krachtig en vitaal’**

In de toekomstvisie staan op diverse plekken richtinggevende uitspraken waarmee rekening moet worden gehouden bij de ontwikkeling van Sport- en Bewegplan Epe 2020. De toekomstvisie gaat uit van vier kernwaarden voor de gemeente Epe:

1. Onderscheidend - Kiezen voor kwaliteit, authentiek, benutten van sterke kanten;
2. Duurzaam - Samen ontwikkelen, zorgvuldig omgaan met de omgeving en middelen;
3. Verbindend - Goede fysieke verbindingen, kansen voor alle culturen en generaties;
4. Verrassend - Open staan voor initiatieven en andere oplossingen, ruimte voor ideeën.

Specifiek voor het sociaal domein worden twee ontwikkelingsrichtingen genoemd:

- De mensen wonen in een prettige en veilige leefomgeving. Mensen organiseren zoveel mogelijk zelf en ondersteunen elkaar;
- Iedereen kan meedoen en deelnemen aan de samenleving. Een goed voorzieningenaanbod in de dorpen ondersteunt dit.

Deze twee ontwikkelingsrichtingen worden verder toegelicht: het behouden van sociale cohesie in de dorpen en de gemeente is een belangrijk aandachtspunt. Het actieve verenigingsleven, een belangrijke indicator voor de sociale cohesie, komt onder druk te staan door minder jongeren en jong volwassenen. Een trend is dat jongeren meer kiezen voor individuele vormen van vrijetijdsbesteding. Daarnaast speelt de gemiddeld lagere mobiliteit van de toenemende groep senioren een rol. Dat beïnvloedt ook het actieve verenigingsleven in een gemeente met meerdere kernen vanwege de spreiding van voorzieningen. Het vraagt om een afgestemd voorzieningenniveau per dorp. Het voorliggende Sport- en Bewegplan Epe 2020 levert een bijdrage aan deze ontwikkelingsrichtingen.

➤ **Sociale Agenda 2015 - 2021**

De Sociale Agenda 2015 – 2021 is een uitwerking van de sociale paragraaf uit de bovengenoemde toekomstvisie. Het vormt daarmee een tweede beleidsmatig kader voor het voorliggende Sport- en Bewegplan Epe 2020. De sociale opgave uit de Sociale Agenda 2015 - 2021 is breed en laat zich

niet vangen in een paar begrippen. Toch is er een poging gedaan om de Sociale Agenda door middel van een aantal basisbegrippen toegankelijk en overzichtelijk te maken. Via de driedeling Leefbaar, Ondersteuning en Zorg laat de Sociale Agenda zien hoe het zelforganiserend vermogen voor verschillende groepen inwoners er uit ziet. Het beleidsveld Sport en Bewegen opereert met name binnen de niveaus Leefbaar en Ondersteuning. Binnen het niveau Leefbaar is in de Sociale Agenda aandacht voor 'krachtige sociale relaties', 'hoog zelforganiserend vermogen' en 'goede basisvoorzieningen'. Binnen het niveau Ondersteuning is in de Sociale Agenda aandacht voor 'goede zorg en ondersteuning', 'een gebiedsgerichte aanpak', 'kansen voor de jeugd' en 'iedereen doet mee'. Het voorliggende Sport- en Bewegingplan Epe 2020 sluit uitstekend aan bij deze uitgangspunten en geeft tevens uitvoering aan de visie zoals verwoord in de Sociale Agenda 2015 – 2021.

➤ **Regisserende gemeente Epe**

De gemeente Epe kiest er (in algemene zin) voor om een 'regisserende gemeente' te zijn. De gemeente werkt daarin beleid gestuurd. Praktisch gezien vult de gemeente de regierol in door richting/sturing te geven, te coördineren (afstemming) en te verbinden (samenwerking); de uitwerking en uitvoering van het beleid laat de gemeente in grote mate over aan de inwoners, maatschappelijke organisaties. In het kader van het voorliggende Sport- en Bewegingplan Epe 2020 ligt de uitvoering grotendeels in handen van de sport- en beweegaanbieders in de gemeente Epe. Het creëren van voldoende draagvlak voor de inhoud van het plan is dan ook essentieel voor het realiseren van de ambities uit het Sport- en Bewegingplan Epe 2020.

1.3 Proces

Om voldoende draagvlak te creëren voor het plan is gekozen voor een interactieve wijze van beleidsontwikkeling. Zo is er een externe bijeenkomst georganiseerd voor alle sportaanbieders in de gemeente Epe, waar in verschillende groepen gesproken is over de invulling van het nieuwe plan (het verslag van deze bijeenkomst is als bijlage toegevoegd). Daarnaast is met de buurtsportcoaches uitgebreid gesproken over de lokale sportsituatie en met name de geconstateerde behoeftes en wensen. Ook intern is een bijeenkomst georganiseerd om het sporten en bewegen onder de aandacht te krijgen van andere beleidsvelden. Tenslotte is gebruik gemaakt van het Sportdeelnameonderzoek 2014 en de Verenigingsanalyse 2014. Het Sportdeelnameonderzoek 2014 is uitgezet bij ruim 3000 kinderen (4 tot en met 18 jaar, via basisscholen, met behulp van ouders/verzorgers) en 1500 senioren. Alle input is gebundeld en geanalyseerd en heeft geleid tot het voorliggende beleidsplan.

Om meer draagvlak voor het concept Sport- en Bewegingplan Epe 2020 te creëren, wordt het plan voor inspraak ter visie gelegd, zodat een ieder een reactie kan geven op de inhoud.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 van het voorliggende plan wordt teruggekeken naar het vorige beleidsplan uit 2009: 'Sportbeleid in Epe'. In hoofdstuk 3 wordt de visie en het plan verwoord. In totaal worden vijf thema's

beschreven. In hoofdstuk 4 wordt de uitvoering van het plan toegelicht aan de hand van een uitvoeringsoverzicht, de regierol van de gemeente en de financiën. Tenslotte wordt in hoofdstuk 5 ingegaan op de monitoringsinstrumenten en de evaluatie.

2. Terugblik ‘Sportbeleid in Epe’

Om een nieuw beleidsplan op het gebied van sport te formuleren, is het verstandig om ook terug te kijken naar het vorige beleidsplan. Het vorige beleidsplan droeg de titel ‘Sportbeleid in Epe’ en is op 19 maart 2009 vastgesteld door de gemeenteraad van Epe. De ambitie zoals verwoord in dit beleidsplan is onderverdeeld in een missie, een hoofddoelstelling en beoogde resultaten:

De *missie* is als volgt verwoord:

“Sport is voor iedereen toegankelijk, draagt bij aan een leefbare gemeente en bevordert de gezondheid van de inwoners”.

De *hoofddoelstelling* is als volgt verwoord:

“Elke inwoner van de gemeente Epe moet de ruimte krijgen om op een verantwoorde wijze te sporten en te bewegen, vanuit eigen interesse, verantwoordelijkheid en omstandigheden.”

De *beoogde resultaten* zijn als volgt verwoord:

- Een goede toegankelijkheid van het aanbod ‘sport en bewegen’, afgestemd op gebleken behoefte met een, in kwantitatief op zich, redelijk draagvlak;
- Een sterke breedtesport (het hele pakket van activiteiten door verenigingen en instellingen op het gebied van sport en bewegen en alle daarbij behorende voorzieningen);
- Sterke en goed functionerende sportverenigingen met een gevarieerd sportaanbod.

Verder wordt bijgedragen aan:

- Bevordering van de gezondheid van de inwoners van de gemeente Epe;
- Versterking van de sociale binding door middel van sport;
- Inzicht in gewenste ontwikkelingen, sportbehoefte op langere termijn en de daarop anticiperende gemeente.

Het meten van de resultaten wordt in dit beleidsplan benoemd als een lastig punt. Sportdeelnamecijfers kunnen hierbij een rol spelen, maar zijn vaak niet altijd even betrouwbaar. In het beleidsplan is beschreven dat een evaluatie zou moeten plaatsvinden door na te gaan of de genoemde beleidsvoorstellen ook daadwerkelijk uitgevoerd zijn. Onderstaand staat dan ook per thema aangegeven in hoeverre de beleidsvoorstellen uitgevoerd zijn.

➤ **Accommodaties**

Het overgrote deel van het beleidsplan heeft betrekking op sportaccommodaties in de gemeente Epe, waarbij de lijnen uitgezet zijn voor het toekomstig gebruik van de accommodaties en de financiële

consequenties voor de gemeente Epe op dit vlak. De afgelopen jaren is er veel veranderd rondom de sportaccommodaties. Zo heeft een privatiseringsslag plaatsgevonden waardoor de bemoeienis van de gemeente op diverse (letterlijke en figuurlijke) terreinen fors afgenomen is. De beleidsvoorstellen zijn grotendeels uitgevoerd, wat geresulteerd heeft in de privatisering van diverse terreinen en de aanleg van kunststofvelden. Investeringsbijdragen zijn uitbetaald en er zijn vierjaarlijkse afspraken gemaakt over subsidiebijdragen in gevolge deze privatisering. Over het algemeen wordt de totstandkoming van de privatisering als positief ervaren door alle deelnemende partijen. Een intensieve samenwerking tussen verenigingen en de gemeente heeft er vooralsnog toe geleid dat er sprake is van een win-win situatie. Wel zijn er zorgen over de toekomst geuit door de verenigingen, met name als het gaat om het behoud van financiële steun vanuit de gemeente. Daarnaast zijn er nieuwe accommodaties ontwikkeld in zowel Vaassen (De Koekoek) als Epe (PWA Hal).

➤ **Sportstimulering**

Vanuit het oogpunt van sportstimulering is er de afgelopen jaren het nodige gebeurd, zoals het aanstellen van buurtsportcoaches in Epe. Deze aanstelling is echter niet tot stand gekomen naar aanleiding van de toenmalige sportbeleid, maar door stimulering vanuit de landelijke overheid. Tevens is in 2013 de Tijdelijke Bijdrageregeling Sportvoorzieningen opgesteld. In totaal is een bedrag van € 24.000,- beschikbaar gesteld voor voorzieningen die een bijdrage aan de sportstimulering leveren door een toename van de sportdeelname te verwezenlijken, nieuwe elementen toevoegen aan de sport in Epe en/of een bijdrage leveren aan de veiligheid van de sport. Met dit bedrag zijn diverse initiatieven op het gebied van aangepast sporten, vernieuwing van het sportaanbod, samenwerking tussen verenigingen en sportstimulering gericht op de jeugd financieel ondersteund. Het op deze wijze ondersteunen van initiatieven wordt als positief ervaren. In het beleidsplan was opgenomen dat het sporten buiten verenigingsverband gestimuleerd zou worden door infrastructurele maatregelen waarbij aansluiting zou worden gezocht met de beleidsvoornemens op het gebied van recreatie en toerisme. De afgelopen jaren is daarom onder andere geïnvesteerd in de aanleg van ruiterspaden, (recreatieve) fietspaden en wandel/hardlooproutes in de kernen Epe/Vaassen.

➤ **Vrijwilligers**

In het beleidsplan was opgenomen dat er een notitie 'Subsidiering in de sport' opgesteld zou worden. Deze notitie is niet opgeleverd. Sport is de afgelopen jaren als onderdeel van de integrale stimulering rondom vrijwilligers meegenomen. Dit is in uitvoerende zin goed te zien in het feit dat de sportverenigingen als vrijwilligersorganisaties meedraaien in het subsidieprogramma van de Sociale Agenda. Deze subsidieafspraken zijn voor vier jaar vastgelegd. Verschillende initiatieven vanuit de sportverenigingen om vrijwilligers te werven en binden zijn op deze wijze financieel ondersteund door de gemeente.

➤ **Conclusie**

Het beleidsplan 'Sportbeleid in Epe' is grotendeels ingestoken op de sportaccommodaties. Op dit terrein is er de afgelopen jaren dan ook flink wat veranderd. Er zijn veel positieve zaken in werking gezet passend binnen de doelstellingen van de sportnota, alhoewel de uitvoering niet altijd conform het beleidsplan geweest is. De privatiseringsslag is een duidelijk uitvloeisel van de beleidsvoornemens zoals verwoord in het beleidsplan. Ten aanzien van sportstimulering zijn diverse activiteiten ontplooid, maar, door externe factoren, niet altijd overeenkomstig het beleidsplan. Zo is de stichting Jeugdsport opgeheven (benoemd in de sportnota als middel) en zijn buurtsportcoaches aangesteld (niet benoemd in de sportnota, maar door stimulering vanuit het Rijk ontstaan). Ook is een tijdelijke bijdrageregeling opgezet waarbij verenigingen voor ad-hoc initiatieven financiële ondersteuning kunnen ontvangen ten behoeve van sportstimulering. Deze was niet vermeld in het beleidsplan.

3. Visie en plan

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de visie van de gemeente Epe op het gebied van sporten en bewegen richting het jaar 2020 en wordt toegelicht hoe dit uiteindelijk bereikt gaat worden. Allereerst wordt de algemene visie verwoord. Vervolgens worden er vijf thema's geïntroduceerd die in essentie de basis vormen voor het plan.

3.1 Algemeen

Het voorliggende Sport- en Beweegplan Epe 2020 kent één belangrijke algemene ambitie, namelijk:

'De kracht van sporten en bewegen versterken om daarmee mensen aan elkaar te binden, om plezier te hebben en daarnaast de gezondheid en het welbevinden van mensen te verbeteren. Sporten en bewegen moet het ultieme middel zijn om maatschappelijke ontwikkelingen en problemen het hoofd te bieden.'

Om deze doelstelling te bereiken zijn vijf thema's geselecteerd die de bouwstenen vormen om naar de bovenstaande ambitie toe te groeien. Per thema komen steeds vier vragen aan de orde die het thema inhoud geven. Deze vier vragen zijn:

➤ **Wat speelt er?**

Deze vraag gaat in op de huidige situatie rondom het desbetreffende thema. Daarbij worden ontwikkelingen op landelijk of lokaal niveau beschreven die van invloed zijn op de ambitie die de gemeente Epe heeft op dit thema. Ook worden zaken beschreven die de gemeente op dit moment al doet binnen dit onderwerp.

➤ **Waar willen we naar toe?**

Deze vraag gaat in op de ambitie die de gemeente Epe heeft op dit thema. Het antwoord beschrijft de meest wenselijke situatie in 2020 op dit onderwerp.

➤ **Wat gaan we hiervoor doen?**

Het antwoord op deze vraag geeft aan welke stappen ondernomen moeten worden om uiteindelijk na de beschreven ambitie toe te groeien. Deze stappen zijn veelal algemeen geïdentificeerd en dienen richting de uitvoering nog verder geconcretiseerd te worden. Ook zijn per thema een aantal indicatoren geformuleerd die bij de evaluatie van het beleidsplan gebruikt gaan worden om te bepalen of de beleidsvoorstellen uitgevoerd zijn.

➤ **Wat verwachten we van onze partners?**

Aangezien de gemeente Epe vanuit haar regierol het beleidsplan tot uitvoering moet brengen, wordt ook beschreven welke maatregelen of houding de gemeente Epe verwacht van haar partners. Deze partners kunnen verschillende partijen zijn zoals sportaanbieders, zorg- of welzijnsinstellingen of eigenaren van (sport-)vastgoed.

3.2 Thema 1 – Maatschappelijke rol van sport

Wat speelt er?

➤ **Decentralisaties Zorg, Jeugd en Werk**

Steeds meer taken zijn vanuit de rijksoverheid direct neergelegd bij de gemeenten. Het gaat hier om taken op het gebied van zorg, jeugd en werk (decentralisaties). Dit heeft consequenties voor de vraag richting de sport- en beweegaanbieder. Zij moeten verbinding zoeken met niet-sport gerelateerde organisaties. Dit vraagt echter om extra organiserend vermogen. Sport wordt steeds vaker als middel ingezet om doelstellingen op andere beleidsterreinen te bereiken, zoals welzijn, ouderen en onderwijs. De gemeente Epe wil investeren in het op wijk- en buurniveau verbinden van deze partijen en daarom is in 2013 besloten om buurtsportcoaches aan te stellen. Mede door de financiële steun vanuit de Rijksoverheid uit het programma 'Sport en bewegen in de buurt' zijn in totaal vier (parttime) buurtsportcoaches actief. Hierbij staat de wijkgerichte/gebiedsgerichte benadering centraal, oftewel op wijkniveau bekijken wat er nodig is en waar mogelijk aansluiten op bestaande voorzieningen.

➤ **Demografische ontwikkelingen**

De Nederlandse bevolking vergrijst. Oudere Nederlanders doen minder aan sport, dus heeft de vergrijzing invloed op sportdeelname. Vanaf 2013 zal het aantal ouderen versneld toenemen. Volgens de CBS Bevolkingsprognose zal het aantal 65-plussers toenemen van 2,7 miljoen in 2013 tot een hoogtepunt van 4,7 miljoen in 2041. Deze trend is ook in Epe merkbaar, het aantal senioren stijgt de komende jaren met circa. 20%. Het aantal jongeren en jong volwassenen in de gemeente Epe neemt sterk af. Cijfers op 1 januari 2015: 3678 jongeren en jong volwassenen in de leeftijd 15-24 jaar. Op 1 januari 2030 is dit aantal gekrompen naar 3066, of te wel een daling van ruim 15%.

Waar willen we naartoe?

➤ **Sporten en bewegen in 2020: Een belangrijke maatschappelijke pijler!**

Sporten en bewegen heeft in 2020 een prominente rol in onze samenleving en heeft een belangrijke positie in de taken die voortgekomen uit de decentralisatie. De sociale cohesie is, mede door sporten en bewegen, hoog en iedere inwoner heeft in 2020 de ruimte om op een verantwoorde wijze te sporten en bewegen, vanuit eigen interesse, verantwoordelijkheid en omstandigheden. Sportverenigingen staan open voor een ieder die bij de vereniging wil sporten. Samenwerkingspartners op het gebied van zorg- en welzijnsondersteuning maken in 2020 gebruik

van de sport- en bewegingsmogelijkheden en zetten deze middelen actief in voor cliënten en de samenleving.

Wat gaan we hiervoor doen?

➤ **Verbindingen leggen tussen sport, zorg- en welzijnsondersteuning**

Door een duidelijke verbinding te leggen tussen sport, zorg- en welzijnsondersteuning wordt sport als middel vaker ingezet. Deze verbinding kan vorm krijgen door bijvoorbeeld een netwerkken op te zetten. Het opzetten van een netwerkken is een effectieve en efficiënte methode om overgewicht aan te pakken en een goede manier om sport te implementeren in de zorg- en welzijnsondersteuning. Inwoners met een specifieke behoefte worden op deze wijze langs een keten van sport- en zorgparticipanten geleid. Zodra de problemen gesignaleerd zijn, kunnen bv. kinderen of ouderen worden doorverwezen naar sport- en zorgparticipanten die nauw samen werken. Deze participanten zijn bijvoorbeeld huisartsen, diëtisten, fysiotherapeuten, sportverenigingen of sportscholen. Zij kunnen allemaal vanuit hun eigen kracht kinderen en ouderen helpen bij het oplossen van de problemen. Bij het realiseren van een keten is het van belang dat partijen elkaar leren kennen en er een duidelijk verwijzingsstructuur bekend is. Evaluaties van ketensamenwerking laten een significante verbetering zien op het zorgproces, de directe kosten en de patiënttevredenheid.

In het najaar van 2015 is een eerste start gemaakt het vormen van een dergelijke keten. In samenwerking met de Gelderse Sport Federatie (GSF) worden verschillende sport- en bewegingsaanbieders uitgenodigd om kennis te maken met elkaar werkzaamheden en te onderzoeken welke verbindingen mogelijk gemaakt kunnen worden tussen deze partijen. Deze netwerkken moet de komende jaren verder uitgebouwd worden vanuit de gedachte rondom de transities in de zorg.

➤ **Bewustwording creëren bij maatschappelijke partners**

Om het sporten en bewegen als middel in te bedden bij onze maatschappelijke partners is het van belang om bewustwording te creëren. Door het consequent agenderen van het onderwerp sporten en bewegen bij overlegmomenten met de maatschappelijke partners wordt de boodschap 'sport als middel' verder geborgd. Door het blijvend zoeken naar verbindingen tussen de activiteiten van de maatschappelijke partners en het onderwerp sport en bewegen, neemt de bewustwording de komende jaren toe. Ook het inzetten van sport- en bewegingsambassadeurs kan deze bewustwording verder stimuleren.

➤ **Ondersteuning van sportverenigingen op sociaal en pedagogisch vlak**

Naast het feit dat sporten gezond is en bijdraagt aan de sociale cohesie, moet sporten vooral leuk zijn. Plezier hebben in het sporten is waar het voor veel mensen om draait. Ieder mens is uniek en soms kunnen sportverenigingen, trainers en ondersteuners een duwtje in de rug gebruiken om binnen de eigen vereniging een bredere doelgroep met plezier te laten sporten. Vanuit het actieplan 'Naar een veilig sportklimaat' (opgesteld door de sportbonden en het NOC*NSF) kunnen sportverenigingen ondersteuning krijgen op sociaal en pedagogisch vlak. Binnen het actieplan worden trainingen,

cursussen en ander soort handvaten aangeboden om het sportplezier te stimuleren voor alle doelgroepen. De gemeente Epe wil de sportverenigingen stimuleren om gebruik te maken van deze hulpmiddelen. Hoe stuur je als sportvereniging op cultuur en gedrag? Hoe ga je als trainer om met een kind met ADHD? Wat doe je met wangedrag? Hoe ga je als vereniging om met het behoud, werving, training en ontwikkeling van arbitrage binnen de club? Het actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat' biedt mogelijkheden om hiermee aan de slag te gaan.

Indicatoren:

- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan is een brede verbindingsstructuur tussen sport, zorg- en welzijnsondersteuning opgeleverd en in werking;
- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan is het sporten en bewegen als middel opgenomen in de activiteiten van de samenwerkingspartners op het gebied van zorg- en welzijnsondersteuning;
- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan heeft het kader van tenminste iedere sportvereniging met meer dan 150 leden een training of cursus gevolgd voor het begeleiden van leden op sociaal en pedagogisch vlak.

Wat verwachten we van onze partners?

➤ **Zoeken naar verbinding**

Door de verandering in het sociale domein veranderd niet alleen de rol van de overheid, maar zullen sport- en bewegingsaanbieders anders moeten acteren. Van de sportaanbieders in Epe verwachten wij dat zij ook breder dan de eigen vereniging of het bedrijf kijken en daarmee verbinding zoeken met andere partners. Er moet geïnvesteerd worden in het vergaren van kennis en onderlinge contacten. Daarbij moet niet enkel het eigen belang van de organisatie centraal staan, maar ook de meerwaarde op langere termijn tussen partijen worden gezien. Daarnaast verwachten wij van onze, nog niet sport-gerelateerde partners dat zij sport als middel daadwerkelijk in gaan zetten binnen hun werkzaamheden. Deze niet sport-gerelateerde partners moeten zelf investeren in het implementeren van sport binnen de eigen organisatie. Tevens verwachten wij van de sportverenigingen dat zij gebruik maken van de ondersteuningsmogelijkheden op sociaal en pedagogisch vlak.

3.3 Thema: Accommodaties

Wat speelt er?

➤ **Gerealiseerde sportaccommodaties**

De afgelopen jaren is veel geïnvesteerd in sportaccommodaties in de gemeente Epe. Zo is in 2013 de Prins Willem Alexander Hal in Epe en Sportcomplex De Koekoek in Vaassen gerealiseerd. Deze complexen zijn met name van belang voor de binnensportactiviteiten in de gemeente. Daarnaast zijn er diverse kunststofvelden aangelegd in de gemeente Epe. Beide ontwikkelingen hebben een impuls gegeven aan de beoefening van de desbetreffende sporten binnen deze accommodaties, met soms zelfs een ledengroei tot gevolg.

➤ **Privatisering van sportaccommodaties**

Daarnaast is in 2013 een start gemaakt met de privatisering van verschillende sportaccommodaties. Dit traject is inmiddels afgerond en daarmee is de bemoeienis van de gemeente Epe met betrekking tot deze accommodaties sterk afgenomen. Er zijn, na de privatisering, subsidieafspraken gemaakt met een aantal sportverenigingen voor het onderhoud van de sportvelden.

➤ **Kostenbesparing en efficiënt gebruik**

Landelijk is er veel aandacht voor de kostenbesparing die sportverenigingen kunnen behalen, door te investeren in energetische maatregelen in en rondom een sportaccommodatie. Daarnaast wordt het multifunctioneel gebruik van sportaccommodaties een steeds populairder begrip. Sportaccommodaties worden soms grote delen van de week niet gebruikt en lenen zich vaak uitstekend om andere (niet-sport gerelateerde) activiteiten in te laten plaatsvinden.

Waar willen we naartoe?

➤ **Sportaccommodaties in 2020: Duurzaam, intensief gebruikt en rendabel!**

In 2020 zijn sportaccommodaties in de gemeente Epe voorbereid op de toekomst. Door het investeren in energetische maatregelen zijn sportaccommodaties energiezuinig en wordt daarmee bespaard op de maandelijkse energielasten. Daarnaast is er in 2020 een goede bezetting ontstaan van de sportaccommodaties, wat resulteert in een geoptimaliseerde financiële exploitatie waarbij de lokale overheid enkel in het geval van een basisvoorziening een bijdrage levert. De sportaccommodaties zijn gevuld met (sport-, maar ook niet-sport gerelateerde activiteiten) en vormen daarmee niet alleen het centrum van sportactiviteiten, maar ook een middelpunt in de wijk.

Wat gaan we hiervoor doen?

➤ **Energetische maatregelen stimuleren**

Er zijn op dit moment verschillende mogelijkheden om het energieverbruik en daarmee de energielasten bij sportaccommodaties te reduceren. Daarbij kan het gaan om relatief eenvoudige zaken, zoals het vervangen van 'normale' verlichting door LED verlichting, maar ook meer ingrijpende

maatregelen, zoals het aanbrengen van zonnecollectoren of een warmtekrachtpomp. Tenslotte zijn ook er voldoende mogelijkheden om 'energiebewust' gedrag binnen de sportaccommodatie te stimuleren. Door het actief informeren over de mogelijkheden en het aanbieden van een aantrekkelijke financiële regeling van sportverenigingen en beheerders van sportaccommodaties worden zij gestimuleerd om over te gaan tot actie.

➤ **De bezetting en exploitatie van sportaccommodaties optimaliseren**

Om de sportaccommodaties in Epe effectief te vullen, moet er een duidelijk overzicht zijn van de beschikbaarheid van sportaccommodaties. Alle sportaanbieders dienen toegang te krijgen tot dit overzicht. Zo kunnen verenigingen en beheerders effectiever omgaan met de beschikbare ruimte en genereren de accommodaties meer financiële middelen, wat uiteindelijk de exploitatie ten goede komt. Als startpunt moet een nulmeting worden uitgevoerd, waaruit moet blijken hoeveel (onbenutte) ruimte beschikbaar is binnen de sportaccommodaties. Daarnaast moet onderzocht worden of door het overdragen van het beheer van de gemeentelijke sportzalen de bezetting en exploitatie van deze zalen optimaliseren kan worden.

➤ **Sportaccommodaties profileren als maatschappelijke locaties**

Sportaccommodaties moeten consequent als locatie in beeld worden gebracht bij maatschappelijke partners. Bijvoorbeeld voor het organiseren van maatschappelijke (ontmoetings-)activiteiten. Hierdoor neemt de importantie van de accommodatie in de wijk of buurt toe en kan op deze wijze uitgroeien tot een middelpunt van de wijk. Sport, beweging en de sociale cohesie in een wijk of buurt kunnen elkaar op deze locaties versterken.

➤ **Bepalen basissportvoorzieningen**

Afgezien van de bovengenoemde ambitie om de bezetting en exploitatie van de accommodaties te optimaliseren zijn er een aantal accommodaties aan te wijzen als basissportvoorziening. De basissportvoorziening genereert een maatschappelijk rendement, levert een vraaggericht aanbod en levert een bijdrage in de leefbaarheid in de kern. Deze basissportvoorzieningen vormen de grondslag om te allen tijde een sport- en bewegingsactiviteiten in de gemeente Epe te blijven beoefenen en kunnen daarmee rekenen op gemeentelijke ondersteuning. Hoe deze ondersteuning vorm gegeven wordt, wordt per basissportvoorziening bepaald. De vorm is afhankelijk van de verhouding die de gemeente heeft met de voorziening.

In 2016 wordt aan de hand van een integraal onderzoek bepaald welke voorzieningen in de gemeente Epe als 'basisvoorziening' kunnen worden aangemerkt. Vanuit het sportbeleid worden de volgende voorzieningen voorgedragen om als basis(sport)voorziening te worden bestempeld:

- Alle, in gemeentelijk eigendom zijnde, gymnastiek- en sportzalen;
- Sporthal Prins Willem Alexander Hal in Epe;
- Dorpscentrum en Sporthal De Wieken in Vaassen;
- Sportcentrum De Koekoek in Vaassen;
- Alle kunststofvelden in de gemeente Epe die met een gemeentelijke bijdrage aangelegd zijn;

➤ **Ondersteuning bij investeringen kunststofvelden en onderhoud voortzetten**

In het voorgaande beleidsplan ‘Sportbeleid in Epe’ is aangegeven op welke wijze de gemeente bijdraagt aan investeringen die gepleegd worden voor de aanleg van kunststofvelden en het onderhoud van sportvelden. De sportaanbieders in Epe geven aan dat deze middelen essentieel zijn voor het op orde houden van de speelvelden. Om de huidige kwaliteit van de sportaccommodaties op peil te houden en de verenigingen de mogelijkheid te geven om op andere fronten te kunnen investeren (bv. in het aanbrengen van energetische maatregelen) wordt de huidige ondersteuningssystematiek voortgezet. De huidige ondersteuningssystematiek bestaan uit twee zaken: een bijdrage in de investering in kunststofvelden en een bijdrage in de kosten voor het onderhoud van speelvelden. De hoogte van de bijdrage in de investering in kunststofvelden blijft gelijk (zie onderstaand overzicht). De hoogte van de bijdrage in het onderhoud van de kunststofvelden moet nog worden bepaald.

Bijdrage aanleg kunststofvelden

Initiatief	Kwalificatie	Gemeentelijke bijdrage aanleg kunststofvelden
Gemeente	Noodzaak	100% van de investering
Vereniging	Tekort aan speelruimte op basis van planningsnormen	66% van de investering
Vereniging	Modernisering van de sportaccommodatie	33% van de investering

Bij de vervanging van de toplaag van een kunststofveld bedraagt de bijdrage van de gemeente, ongeacht de aanleiding, 33% van de investering. Op het moment dat het initiatief bij een vereniging ligt, dan is deze vereniging zelf verantwoordelijk voor het aanvragen van een bijdrage, rekening houdend met de begrotingscyclus van de gemeente.

Bijdrage onderhoud kunststofvelden

De bijdrage voor het onderhoud aan de kunststofvelden is vastgelegd in subsidieafspraken rondom de privatisering van de sportvelden. Deze afspraken lopen tot en met 2016. In de afspraken is opgenomen dat tegen het einde van de subsidieperiode, de subsidieverstrekker overleg pleegt over een voortzetting van de subsidieafspraken en over de daaraan te verbinden voorwaarden. De hoogte van de bijdrage moet dan ook in gezamenlijkheid opnieuw worden bepaald.

Indicatoren

- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan zijn tenminste 5 sportaccommodaties voorzien van energetische maatregelen, waardoor de energiekosten van deze sportaccommodaties met 50% verminderd zijn;
- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan is een toegankelijk systeem opgeleverd en in werking voor het optimaal benutten van de sportaccommodaties in de gemeente Epe;

Wat verwachten we van onze partners?

➤ **Een duurzame visie op de eigen sportaccommodatie**

We verwachten van de eigenaren van sportaccommodaties (veelal sportverenigingen of beheerstichtingen) dat zij een duurzame visie ontwikkelen met het oog op de toekomst van de eigen accommodatie. Essentieel hierbij is het toekomstgericht denken over de gebruikers, de staat van onderhoud, de bezetting, de energetische kwaliteit en de exploitatie van de accommodatie.

3.4 Thema: Samenwerking

Wat speelt er?

➤ **Samenwerkingen zijn (nog) beperkt**

Tijdens de lokale inventarisatie is geconcludeerd dat de sportaanbieders in Epe nog maar in beperkte mate met elkaar samenwerken. Dit geldt met name voor de sportverenigingen. In sommige situaties zijn verenigingen op elkaar aangewezen door de deelname in een beheerstichting ten behoeve van het onderhoud van een sportaccommodatie. Samenwerkingen beperken zich met name tot het af en toe gebruik maken van elkaars faciliteiten en in het uiterste geval een gezamenlijke inkoop van horecagoederen.

➤ **Veel druk op de schouder van een enkele vrijwilliger(s)**

Het uitvoeren van vrijwilligerswerk binnen een sportvereniging is vaak een dankbare taak, maar op het moment dat slechts een beperkt aantal personen zich inzet voor de vereniging kan dit leiden tot (te)veel druk op schouders van deze personen. Als vervolgens deze personen niet langer in staat zijn om deze taken uit te voeren, ontstaat er een probleem wat consequenties kan hebben voor de totale sportvereniging. Actieve vrijwilligers zijn onmisbaar, maar maken soms ook kwetsbaar.

➤ **Omnisport**

Op diverse plekken in Nederland ontstaan algemene sportverenigingen, ook wel omnisportverenigingen genoemd. Binnen een dergelijke vereniging is het mogelijk om verschillende sporten te beoefenen onder de vlag van één vereniging. Dit geeft sportverenigingen die zelfstandig moeite hebben om overeind te blijven de mogelijkheid om toch te blijven bestaan, zij het onder de vleugels van een algemene vereniging. Door de schaalvergroting kunnen veel randzaken rondom het beoefenen van een sport beter worden georganiseerd. Daarbij kan het gaan om administratieve taken, maar ook het kader binnen een vereniging en het vullen van bestuursfuncties.

Waar willen we naartoe?

➤ **Samenwerking in 2020: Een organisatorisch krachtig en divers sportveld!**

In 2020 maken vele sportieve handen licht werk. Door het ontstaan van verschillende samenwerkingen tussen sportaanbieders onderling, maar ook met andere maatschappelijke partners is een toekomstbestendige verenigingssituatie ontstaan. Door gezamenlijke inspanningen is het aantal

vrijwilligers toegenomen, is de druk op vrijwilligers verdeeld en is een gezamenlijk divers sportaanbod ontstaan is.

Wat gaan we hiervoor doen?

➤ Samenwerkingen stimuleren

De gemeente Epe heeft ervoor gekozen om als regiegemeente te functioneren waarbij een belangrijke taak ligt in het verbinden van partners. Dit geldt uiteraard ook voor het verbinden van sportaanbieders in Epe, alsmede het verbinden van sportaanbieders in Epe aan andere maatschappelijke partners. Door verenigingen ondersteuning te bieden bij het vormen van samenwerkingen door bijvoorbeeld de inzet van de kennis van externe partijen, worden samenwerkingen gestimuleerd. Er zijn veel vormen van samenwerking mogelijk. Door de sportaanbieders in Epe bekend te maken met bestaande mogelijkheden voor samenwerking neemt de kans toe dat ook daadwerkelijk tot samenwerken overgaan wordt. Zo zijn er vormen van samenwerking mogelijk op het gebied van administratieve taken, scholing van vrijwilligers en bestuursfuncties. Daarnaast zijn er vormen van samenwerking mogelijk voor het aanbieden van een gezamenlijk sportaanbod.

Indicatoren

- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan zijn tenminste 3 samenwerkingsinitiatieven ontstaan die betrekking hebben op het ontwikkelen van gezamenlijk sportaanbod, de inzet van vrijwilligers of het gebruik maken van elkaar sportfaciliteiten.

Wat verwachten we van onze partners?

➤ Een open houding ten opzichte van samenwerkingsmogelijkheden

Van oudsher kunnen er verschillende redenen zijn om de samenwerking met een andere sportaanbieder niet aan te gaan. Zo kan het gaan om cultuurverschillen of andere achtergronden. Om een samenwerking toch te laten slagen verwachten we een open houding van de sportaanbieder waarbij met respect gekeken wordt naar de mogelijkheden om elkaar te versterken. Samenwerking hoeft namelijk op geen enkele wijze afbreuk te doen aan de cultuur of identiteit van een sportaanbieder.

3.5 Thema: Sportstimulering

Wat speelt er?

➤ Buurtsportcoaches

In 2012 is vanuit de landelijke overheid start met het project Sporten en Bewegen in de buurt. Door middel van een financiële bijdrage is het voor gemeenten mogelijk geworden om buurtsportcoaches aan te stellen om de deelname aan sportactiviteiten te verhogen. In totaal zijn inmiddels in ruim 200 gemeenten in Nederland buurtsportcoaches actief. Ook in Epe zijn in 2013 een aantal buurtsportcoaches aangesteld om de sportdeelname (onder jeugd en senioren) te verhogen.

➤ **Nationale Sportweek**

Om de sport landelijk gezien meer onder de aandacht brengen is het NOC*NSF in 2004 gestart met het organiseren van de Nationale Sportweek. In deze week worden sportactiviteiten georganiseerd om mensen kennis te laten maken met verschillende sporten. Via de media wordt jaarlijks veel aandacht gevraagd voor deze bijzonder sportieve week. Ook in Epe wordt deze kans jaarlijks door verschillende sportaanbieders aangegrepen om de eigen sport onder de aandacht brengen.

➤ **Sport Inclusief denken**

De term 'Sport Inclusief denken' is ooit geïntroduceerd door de rijksoverheid om de positie van sport binnen de sociale sector te versterken. Door sport te integreren in meer bestaande contactmomenten met inwoners is het mogelijk om sport vaker als middel in te zetten. Ten denken valt aan intakegesprekken bij de geestelijke gezondheidszorg, preventieve huisbezoeken of bij een bezoek aan het Centrum voor Jeugd en Gezin. Zoals onder het thema 'maatschappelijke rol van sport' ook benoemd wordt sport steeds vaker als middel ingezet om zo om te kunnen gaan met veranderingen in de samenleving. De preventieve kracht van sport is vaak zichtbaar in de groeiende gezondheid van de bevolking, het creëren van ontmoeting tussen mensen en bieden van structuur en regelmaat aan personen die hier behoefte aan hebben. Het stimuleren van sport als preventiemiddel wordt landelijk gezien als één van de meest kansrijke ontwikkelingen.

Waar willen we naartoe?

➤ **Sport, bewegen en Epe: een vanzelfsprekende combinatie!**

In 2020 maakt het sporten en bewegen een vanzelfsprekend onderdeel uit van het leven van de inwoner van de gemeente Epe, ieder naar zijn of haar eigen wensen. Door de inzet van gerichte bewegingsinterventies voor verschillende doelgroepen en het consequent onder de (media-)aandacht brengen van het onderwerp sporten en bewegen heeft iedere inwoner de kans om deel te nemen aan sportieve activiteiten. De behoefte van de bewoner speelt hierin een essentiële rol. De wensen van de bewoner wordt niet alleen gefaciliteerd door sporten in verenigingsverband aan te bieden, maar ook door de aandacht voor sportieve elementen in de inrichting van de openbare ruimte.

Wat gaan we hiervoor doen?

➤ **Inzet van de buurtsportcoaches continueren**

Zoals benoemd zijn in 2013 buurtsportcoaches aangesteld in Epe. In 2015 is een uitvoeringsplan opgesteld waarin aangegeven is welke interventies de komende tijd uitgevoerd worden om heel Epe in beweging te krijgen. De eerste signalen laten vooralsnog zien dat de buurtsportcoaches een positieve bijdrage leveren aan het activeren van de inwoners in Epe, met name als het gaat om de jeugd. Door een goede relatie met het onderwijs is een impuls gegeven aan het actief maken van de jeugd. De komende tijd worden de eerste interventies ingezet om ook de oudere bewoner van Epe te activeren, waaronder het GALM-project. Tenslotte geven ook sportaanbieders aan een meerwaarde te zien, met name door de verbindende functie van de buurtsportcoaches. Tenslotte past de werkwijze

van de buurtsportcoaches uitstekend bij de gebiedsgerichte werkwijze die gemeente Epe ambieert. Binnen de werkwijze van buurtsportcoaches staat de behoefte van de (actieve, maar ook inactieve) bewoner centraal, wordt samenwerking gestimuleerd, wordt op gebiedsniveau bekeken wat er nodig is en wordt waar mogelijk aangesloten op bestaande voorzieningen. Al met al biedt dit voldoende basis om de inzet van de buurtsportcoaches te continueren. In 2019 eindigt het uitvoeringsplan en worden de daadwerkelijke resultaten in beeld gebracht.

➤ **Waardering en aandacht voor sportprestaties en sport-maatschappelijke initiatieven**

Om sporten en bewegen in Epe een vanzelfsprekendheid te laten zijn is het van belang om vanuit de lokale overheid waardering uit te spreken voor bijzondere sportprestaties en sport-maatschappelijke initiatieven. Sinds een aantal jaren kent de gemeente Epe een jaarlijkse Sportprijs waarin deze waardering tot uiting komt. Door deze Sportprijs te continueren blijft de waardering geborgd en biedt de kans om de sport in Epe meer onder de aandacht te brengen. Daarnaast moeten sport gerelateerde onderwerpen veelvuldig richting de media worden gecommuniceerd om daarmee het belang van het sporten en bewegen te onderstrepen.

➤ **Meer aandacht voor sport en bewegen in de openbare ruimte**

Sporten en bewegen kan op verschillende manieren. Ook als het gaat om de inrichting van de openbare ruimte zijn er verschillende mogelijkheden om het sporten en bewegen te stimuleren. Landelijk zijn er verschillende voorbeelden waarbij in de openbare ruimte aandacht gegeven is aan het sporten en bewegen, bijvoorbeeld door het realiseren van een beweegtuintje voor senioren. Ook in de gemeente Epe moet de komende jaren meer aandacht uit naar het toepassen van sport- en bewegingselementen in de openbare ruimte.

Uitvoeringsindicatoren

- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan zijn buurtsportcoaches en vrijwillige sportambassadeurs actief die in gezamenlijkheid gerichte bewegingsinventies plegen passend bij de behoefte de inwoner;
- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan zijn bij tenminste 3 (her)inrichtingsplannen in de openbare ruimte sport- en bewegingsmaatregelen aangebracht.

Wat verwachten we van onze partners?

➤ **Actief gebruik maken van de buurtsportcoaches**

De aanstelling van de buurtsportcoaches in Epe is niet geheel zonder inzet van de gemeente. De financiering vindt plaats vanuit een co-financieringsconstructie. We verwachten dan ook van onze sportaanbieders dat zij actief gebruik maken van de mogelijkheden die de buurtsportcoaches bieden.

3.6 Thema: Sporten voor iedereen

Wat speelt er?

➤ **Sportdeelname in relatie tot welvaartsniveau**

Ondanks de financiële crisis is Nederland nog altijd welvarend. Het aantal huishoudens dat in armoede leeft is de afgelopen jaren echter toegenomen. Uit onderzoek blijkt dat kinderen uit gezinnen met een laag gezinsinkomen minder vaker deelnemen aan sportactiviteiten, met name in verenigingsverband. Het betalen van contributie is vaak een probleem. Gevolg is onder andere dat kinderen die opgroeien in deze gezinnen op latere leeftijd ook een grotere kans hebben op sociale deprivatie.

➤ **Senioren en sportdeelname**

Hoewel senioren na hun pensioen meer vrije tijd krijgen en veel ouderen tegenwoordig langer gezond zijn, sporten ze niet méér dan voor de pensioengerechtigde leeftijd. Op een zekere leeftijd worden de fysieke mogelijkheden voor sport beperkter en verandert de motivatie om te sporten. In het Sportdeelnameonderzoek Epe 2014 is naar voren gekomen dat het aantal senioren in de gemeente Epe (28,5%) dat voldoet aan de NNGB bewegingsnorm (vijf maal per week 30 minuten matig intensieve beweging) ver onder het landelijk gemiddelde (70%) ligt.

➤ **Sportaanbod aangepast sporten neemt geleidelijk toe**

Landelijk gezien neemt het aangepast sportaanbod geleidelijk toe. Echter, door een versnippering van het aanbod is het soms lastig om een volwaardig aanbod te leveren als sportvereniging. Daarnaast is begeleiding soms lastig te realiseren en is er toch een vorm van expertise nodig om dit goed vorm te geven. Voor mensen met een beperking is het uitermate waardevol om deel te nemen aan sportactiviteiten, aangezien hierdoor het zelfvertrouwen toeneemt, het de persoonlijke ontwikkeling stimuleert en het bovenal veel plezier met zich meebrengt.

➤ **Digitaal sportportaal Heel Epe Beweegt**

In september 2015 is het digitale portaal van Heel Epe Beweegt geopend. Op deze website is een overzicht van alle sport- en beweegactiviteiten te vinden. Alle sportverenigingen in Epe kunnen hier het eigen sport- en beweegaanbod op plaatsen. Door het aanmaken van een account kunnen inwoners van de gemeente Epe vervolgens aangeven deel te willen nemen aan een sport- of beweegactiviteit. Het beheer van het portaal ligt in handen van de buurtsportcoaches. Het digitale portaal is daarmee het startpunt voor iedere inwoners van de gemeente Epe om deel te nemen aan sport- en beweegactiviteiten.

Waar willen we naartoe?

➤ **Epe in 2020: Heel Epe Beweegt!**

In 2020 zijn er geen belemmeringen meer om in beweging te komen in Epe. Voor iedere doelgroep is het mogelijk om een sport of bewegingsactiviteit te vinden die aansluit bij de eigen behoefte. Of het nu

gaat om aangepast sporten, een aanbod gericht op de oudere bewoner of het deelnemen aan sportactiviteiten bij beperkte financiële middelen, het is mogelijk en inzichtelijk gemaakt in Epe.

Wat gaan we hiervoor doen?

➤ **Meer sport- en beweegaanbod realiseren voor senioren**

Het feit dat de sportdeelname onder senioren in Epe ver onder het landelijk gemiddelde ligt, kan verschillende oorzaken hebben. Eén van de meest gehoorde oorzaken is het feit dat het sport- of beweegaanbod niet aansluit bij de behoefte. Om de behoefte beter in beeld te krijgen, is eind 2015 gestart met een onderzoek om de wensen en behoefte van senioren boven water te krijgen. In het voorjaar van 2016 worden deze resultaten verwacht, waarna deze informatie gedeeld wordt met sportaanbieders in Epe. Die kunnen vervolgens een eigen aanbod ontwikkelen of een bestaand aanbod aanpassen, passend bij de behoefte. Hierdoor ontstaan twee positieve ontwikkelingen, namelijk de kans voor verenigingen om te groeien door de nieuwe aanwas vanuit deze doelgroep en het feit dat een hogere sportdeelname bij deze doelgroep een positief effect heeft op de gezondheid op langere termijn. Daarnaast moet aandacht moeten besteed aan de toeleiding van senioren naar dit aanbod. Hierin zou een sport- en bewegambassadeur of buurtsportcoach een bemiddelende rol kunnen spelen.

➤ **Financiële ondersteuning voor kinderen uit minimagezinnen**

Voor kinderen is de deelname aan sportactiviteiten van essentieel belang voor de vorming en ontwikkeling en daarbij worden sociale contacten opgebouwd. Wanneer de financiële situatie van een gezin echter dusdanig is dat er geen ruimte is om contributie voor een sportvereniging te betalen, kan er een regeling worden getroffen om het kind alsnog deze mogelijkheid te bieden. Landelijk zijn er diverse initiatieven waar gemeenten aan deel kunnen nemen om voor deze kinderen de deelname aan sportactiviteiten mogelijk te maken.

➤ **Het aanbod voor aangepast sporten inzichtelijk en toegankelijk maken**

Vaak zijn de mogelijkheden voor aangepast sporten niet direct inzichtelijk. Daarnaast beschikt niet elke sportvereniging in Epe over een aangepast sportaanbod. Om toch een goed overzicht te krijgen van de mogelijkheden die een inwoner van Epe met een beperking heeft om deel te nemen aan aangepaste sportactiviteiten moet het aanbod inzichtelijk en toegankelijk worden gemaakt voor de doelgroep zelf. Daarbij moet ook nadrukkelijk over gemeentegrenzen heen worden gekeken, om zo voldoende massa te creëren om bijvoorbeeld in teamverband te kunnen sporten. Tenslotte kan ook een sport- en bewegambassadeur voor aangepaste sporten worden ingezet om de toeleiding tot het beoefenen van aangepaste sporten te verbeteren.

Uitvoeringsindicatoren

- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan maken tenminste 500 inwoners van de gemeente Epe actief gebruik van het digitale portaal van Heel Epe Beweegt;

- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan moet het digitale portaal van Heel Epe Beweegt het centrale punt zijn waar het sportaanbod voor iedere doelgroep (aangepaste sporten, sport en beweegactiviteiten voor senioren ect.) op te vinden.
- Aan het einde van de looptijd van het voorliggende beleidsplan is een middel om ook kinderen vanuit gezinnen met beperkte financiële middelen te kunnen laten deelnemen aan sportactiviteiten, opgeleverd en in werking getreden.

Wat verwachten we van onze partners?

- **Het ontwikkelen van sport- en beweegaanbod voor specifieke doelgroepen**

Door het ontwikkelen van sport en beweegaanbod voor specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld senioren) neemt de kans op groei binnen een sportvereniging toe. Ook de maatschappelijke rol van de vereniging wordt op deze wijze verder versterkt. Daarom verwachten wij ook van onze partners dat zij, naar gelang de behoefte van de doelgroep, zullen investeren in het ontwikkelen van sport- en beweegaanbod voor specifieke doelgroepen.

4. Uitvoeringsoverzicht

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de uitvoering van het plan. De gemeente Epe neemt voor de uitvoering per thema een andere regierol in. De verschillende rollen worden onderstaand omschreven. Vervolgens zijn de genoemde zaken onder de vraag ‘wat gaan we hiervoor doen’ gebundeld en vormen daarmee een uitvoeringsoverzicht. In dit overzicht is per thema de regierol van de gemeente weergegeven. Het uitvoeringsoverzicht wordt na de vaststelling van het voorliggende sport- en bewegingplan vertaald naar een concreet uitvoeringsplan met een planning. Tenslotte wordt het huidige financiële budget op het gebied van sporten en bewegen weergegeven.

4.1 Regierollen

In het document ‘Regisserende gemeente Epe’ (zie paragraaf 1.2) worden drie rollen voor regievoering omschreven. Deze rollen zijn:

- De gemeente als coproductent: Samenwerken op gelijkwaardige basis met partners die in een beleidssector actief zijn;
- De gemeente als opdrachtgever: Sturen door middel van contractuele overeenkomsten op de prestaties van uitvoerende partijen;
- De gemeente als procesfacilitator: Faciliteren van processen vanuit een gemeentelijk belang dan wel een beroep vanuit de externe partners vanwege de brede verantwoordelijkheid van de gemeente voor de samenleving.

Op basis van de ambitie kan de gemeente kiezen voor één van deze drie rollen. In het onderstaande uitvoeringsoverzicht is per thema aangegeven welke rol het meest geschikt is om de gestelde ambitie te realiseren. Per thema kunnen uiteraard meerdere rollen worden gekozen.

4.2 Uitvoeringsoverzicht

Thema 1 Maatschappelijke rol van sport	Wat willen we naartoe? Sporten en bewegen in 2020: Een belangrijke maatschappelijke pijler!	Regierol: - Coproductent - Procesfacilitator
Wat gaan we hiervoor doen?		
➤ Verbindingen leggen tussen sport en zorg ➤ Bewustwording creëren bij maatschappelijke partners; ➤ Ondersteuning van sportverenigingen op sociaal en pedagogisch vlak.		
Thema 2 Accommodaties	Wat willen we naartoe? Sportaccommodaties in 2020:	Regierol: - Opdrachtgever

	Duurzaam, intensief gebruikt en rendabel!	- Coproductent
Wat gaan we hiervoor doen? ➤ Energetische maatregelen stimuleren; ➤ Een optimale bezetting van sportaccommodaties realiseren; ➤ Sportaccommodaties profileren als maatschappelijke locaties; ➤ Bepalen basissportvoorzieningen; ➤ Ondersteuning bij investeringen kunststofvelden en onderhoud voortzetten.		

Thema 3	Wat willen we naartoe?	Regierol:
Samenwerking	Samenwerking in 2020: Een organisatorisch krachtig en divers sportveld!	- Procesfacilitator
Wat gaan we hiervoor doen? ➤ Samenwerkingen stimuleren;		

Thema 4	Waar willen we naar toe?	Regierol:
Sportstimulering	Sport, bewegen en Epe: een vanzelfsprekende combinatie!	- Opdrachtgever - Coproductent
Wat gaan we hiervoor doen? ➤ Inzet van de buurtsportcoaches continueren; ➤ Waardering en aandacht voor sportprestaties en sport-maatschappelijke initiatieven; ➤ Meer aandacht voor sport en bewegen in de openbare ruimte.		

Thema 5	Waar willen we naar toe?	Regierol:
Sporten voor iedereen	Epe in 2020: Heel Epe Beweegt!	- Coproductent - Procesfacilitator
Wat gaan we hiervoor doen? ➤ Meer sport- en beweegaanbod realiseren voor senioren; ➤ Financiële ondersteuning voor kinderen uit minimagezinnen; ➤ Het aanbod voor aangepast sporten inzichtelijk en toegankelijk maken.		

4.3 Financiën

Binnen de begroting van de gemeente Epe is een bedrag van circa. € 1.018.000 (2015) beschikbaar voor vrijwilligerssubsidies aan sportverenigingen (€ 31.000), onderhoudssubsidies voor sportvelden (€ 110.000,-), het stimuleren van nieuwe sportvoorzieningen (eenmalig, nog € 4.000 resterend) en het subsidiëren van een aantal sportaccommodaties (€ 873.000,-). De financiering van de Buurtsportcoaches (circa. € 150.000,-) vindt plaats door middel van rijksmiddelen en is om die reden buiten dit totale budget gehouden.

5. Monitoring en evaluatie

5.1 Monitoringsinstrumenten

Aangezien de gemeente Epe vanuit haar regierol vaak niet betrokken is bij de uitvoering van het beleidsplan is het van belang om monitoringsinstrumenten te gebruiken om de voortgang te bewaken. De instrumenten die de gemeente Epe de komende vier jaar gaat inzetten zijn:

Sportcafés

Sinds 2014 worden in de gemeente Epe driemaal per jaar Sportcafés georganiseerd. Voor deze Sportcafés worden alle sportaanbieders uit de gemeente Epe uitgenodigd. Tijdens een Sportcafé is het mogelijk om te peilen in hoeverre sportaanbieders tot uitvoering van de beleidsvoornemens over gaan. Ook kan vervolgens direct het gesprek aangegaan worden, als blijkt dat beleidsvoornemens niet tot resultaat leiden of niet uitgevoerd worden. Mogelijk moet het beleid vervolgens bijgesteld worden.

Begeleidingsgroep Heel Epe Beweegt

Na het aanstellen van de buurtsportcoaches in Epe onder de naam 'Heel Epe Beweegt' is een begeleidingsgroep gevormd. De begeleidingsgroep bestaat uit een afvaardiging van de sportverenigingen, het onderwijs en het Centrum voor Jeugd en Gezin. De begeleidingsgroep komt tweemaal per jaar bij elkaar om te bepalen of de activiteiten van het team van Heel Epe Beweegt aansluiten bij de wensen van de sportverenigingen en het onderwijs. Door deze begeleidingsgroep uit te breiden met andere partners uit het maatschappelijk veld kan de realisatie van het beleid ook binnen deze groep gemonitord worden.

Subsidieverantwoordingen

Na vaststelling van het voorliggende beleidsplan wordt ook het huidige subsidiebeleid voor sport- en vrijwilligersorganisaties tegen het licht gehouden. Dit betekent dat toekomstige subsidieaanvragen een bijdrage moeten leveren aan de ambities uit het voorliggende beleidsplan. Door in de subsidiebeschikking een duidelijke verplichting tot verantwoording van de subsidie in te bouwen, wordt het mogelijk om na de activiteit of zelf tijdens de activiteit te bepalen in hoeverre de ambities uit het beleidsplan behaald worden.

5.2 Evaluatie

Aan het einde van de looptijd van het beleidsplan wordt een evaluatie uitgevoerd waarbij getoetst wordt in hoeverre de ambities gerealiseerd zijn. Deze evaluatie bestaat uit twee onderdelen: een kwantitatief onderdeel en een kwalitatief onderdeel. In het kwantitatieve deel wordt door middel van de meetbare indicatoren uit het voorliggende beleidsplan, cijfers uit een sportdeelnameonderzoek in 2020, cijfers uit de KISS-rapportage in 2020 (cijfers uit 2015 worden binnenkort bekend) en de cijfers van Waarstaatjegemeente.nl (cijfers uit 2016 worden binnenkort bekend) bepaald of het beleid effect heeft

gehad. In het kwalitatieve deel wordt aandacht geschonken aan de zaken die niet of nauwelijks meetbaar zijn. Door middel van diepte-interviews met diverse partners en inwoners wordt in kwalitatieve zin een oordeel gegeven over de realisatie van de gestelde ambities. Zowel de kwantitatieve als kwalitatieve evaluatie wordt in het najaar van 2019 gestart.

Bijlage 1 – Verslag Bijeenkomst Sportaanbieders

Wanneer: 28 oktober 2015

Waar: Sportcentrum De Koekoek, Vaassen

Aanwezig: 60 personen, 27 sportaanbieders

Resultaten Input per thema:

Thema 1 – Maatschappelijke rol van sport

Wat ging er goed?

- Klantenbinding door sociale aspecten (30 jaar lid);
- Enorme groei jeugd door sporthal en sportvereniging (Volleybal Ormi);
- Ontmoeting buiten 'sport' om;
- Gazelle: groei ledenaantal door nieuwe accommodaties;
- Groei aan activiteiten voor leden;
- Meer bewegende inwoners;
- Gezondere inwoners;
- Sociale omgangsvormen, normen en waarden;
- Verbinding sport (wandelen) met huisartsen en SWOE;
- Fitness Epe werkt breed samen met andere organisaties (zoals Gelre Ziekenhuis);
- SV Vaassen in samenwerking met Koppel hangplektoernooi (ingespeeld met maatschappelijk probleem);
- VIOS G-Voetbal;
- Aanbod aangepast sporten;
- Ouderen ondersteuning aanbod door sportverenigingen;
- Schoolvoetbal in samenwerking met alle voetbalverenigingen;
- Schoolsportdag in de gemeente;
- Sociale cohesie jongeren/jeugd in deze digitale maatschappij;
- Sociaal aspect / contacten / beleving / activiteiten;
- Draagkracht sportverenigingen;

Wat kan er beter?

- Geen contact SWOE met Epetanque;
- Meer gaan laten leven dat zwemmen een sport is;
- Geldt ook voor andere minder bekende sporten;
- Imago probleem 'sporten', waaronder zwemmen;

- Worden kinderen toegeleid naar sportverenigingen?
- Hoge contributie (maar is nodig);
- Ouderen benaderen voor 'sport' is verkeerd, het is 'bewegen';
- Anders benaderen: bv. 'team' in plaats van 'commissie';
- Sporten voor alle doelgroepen mogelijk maken;
- Vervoer specifieke doelgroepen;
- Meer sportvormen ontwikkelen;
- Veel keuzes om vrije tijd te besteden, sport staat niet meer op 1;
- Kennis en expertise om bepaalde sporten/dingen aan te kunnen bieden (scholing/professionals);
- Integratie maatschappelijke organisaties en sportverenigingen;
- Stagairs, begeleiden 'goed', is wat voor nodig, expertise;
- Het bereiken van maatschappelijke groepen;
- Bekendheid wat er is voor doelgroepen;
- Sport is gefocust op het weekend (prestatie)
- Subsidiekraan richting scholen voorgezet onderwijs is dicht gedraaid;

Wat moet hiervoor gebeuren?

- Geld;
- Fitnesscentrum Epe, preventiecentrum, hoe komt deze doelgroep daar?
- Imago, anders benaderen;
- Innoverende, nieuwe sportvormen;
- Buddy's (coachen), laagdrempelig;
- Zelf meer naar buiten treden.
- Niet concurreren op doelgroepen;
- Samenwerken en verbinding;
- Voortrekkersrol gemeenten;
- Vaststellen en bereiken doelgroepen;
- Bekendheid geven aan wat je te bieden hebt;
- Aanbod voor senioren;
- Kwaliteit leveren bij nieuwe initiatieven;

Thema 2 – Accommodaties

Wat ging er goed?

- Veel geïnvesteerd in de accommodaties;
- Privatisering is goed gelukt;
- Buurtsportcoaches zijn stimulans voor gebruik accommodaties;
- Op korte termijn: genoeg vrijwilligers voor onderhoud;
- Ouders inzetten als vrijwilligers;
- Samenwerking huurder/verhuurder is goed (ZVV – Koekoek);
- Accommodaties voldoen aan de huidige eisen;
- Er wordt rekening gehouden met wensen van de gebruikers;

Wat kan er beter?

- Duurzaamheid, zonnepanelen;
- Planning ten aanzien van aantal velden gebruik van elkaars accommodatie;
- Exploitatie kan beter;
- Beter afstemming van vraag/aanbod;
- Gemeente kan betere faciliteiten bieden ter aanzien van EHBO, BHV;
- Tekort gymaccommodatie, beter gebruik RSG gymzalen;

Wat moet hiervoor gebeuren?

- Inzicht in tekort/surplus ruimte (inventarisatie);
- Beter uitnutting/afstemming;
- Meer samenwerking;
- Beleid ten aanzien van duurzaamheid door gemeente;
- Ondersteuning door gemeente ten aanzien van veiligheid;
- Inventarisatie beschikbare ruimte;
- Meer samenwerken ten aanzien van ruimteverdeling;
- Voorrang verenigingen ten opzichte van particulieren;

Thema 3 – Samenwerking

Wat ging er goed?

- Sportcafé, discussie vanavond. Ideeën komen boven tafel;
- KCVO: Voetbalfederatie: bespreken inkoop en onderhoud velden, komt op gang;
- Mooie sportaccommodaties;
- Verzekering gezamenlijk bespreken;
- Delen kennis vrijwilligersorganisaties;
- Trots op de goede opkomst, gemeente moet het goed regelen met de Sportnota 2020, ultieme kans;
- Volleybal samenwerken clinics op school & Koppel. EVC & Ormi: Scholen, buurtsportcoaches en Nevobo;
- GALM project: Veenstade, SWOE en Cialfo (volgt in februari);
- Fitness Epe en RSG Epe (zalen delen, beschikbaar tegen vergoeding, judozaal, v/d Hulststraat);
- NHA preventie, SIZA, Gelre Ziekenhuizen, bekkenbodemp + bewegingen;
- VIOS verhuurt velden aan SV Vaassen;
- ZVV (recreatief) en Koekoek (therapeutisch), niet hetzelfde aanbieden;

Wat kan er beter?

- Continuïteit vrijwilligers;
- Instantie vrijwilligers werven kenbaar maken aan buurtsportcoaches;
- Geen federatie bij andere takken van sport (bv. zaalsporten);
- Administratiesysteem;
- Inkoop kan soms samen;
- Samenwerking tussen accommodaties, technisch beheer, indeling: meer onderlinge afstemming;
- Te weinig vrijwilligers, 'overbelaste' vrijwilligers, teveel leunen;
- Ook al voeg je verenigingen samen, dan nog veel vrijwilligers nodig;
- Wat willen mensen, actief matchen van vrijwilligers;
- Als verenigingen samen iets organiseren, werken verenigingen makkelijker samen, faciliteren door buurtsportcoach en gemeente;

Wat moet hiervoor gebeuren?

- Hulp bij werven vrijwilligers;
- Hulp bij federatie zaalsporten;
- Leren van bijv. voetbalfederatie (beheer en accommodaties);
- Voor de lange termijn visie om de samenwerking vorm te geven;
- Epetanque wil samenwerken met SWOE;
- KCVO heeft eigen jeu de boules baan (samenwerking mogelijk?)

- Sportlink, hoe werk je ermee. Deskundig maken van penningmeester;
- Standaarden, centraal;
- Hoe doe je contributie;
- Hoe bereik je die mensen;
- Verenigingen EHBO & reanimeren, samenwerken om dat te doen, dat zou beter gefaciliteerd kunnen worden.

Thema 4 – Sport- en bewegingsstimulering

Wat ging er goed?

- Basisscholen, kennismakingstrajecten/clinics
- GALM, succesvol, er bestaan nog steeds groepjes;
- Sportaccommodaties goed ingericht;
- Buurtsportcoaches, clinics, schoolsportdag, megakangoeroedag;
- Senioren recreatief gaat omhoog, 35-45 jaar;
- Investering kunstgras;
- Veluwe Fietstocht;

Wat kan er beter?

- Vergrijzing gemeente Epe wordt geconstateerd;
- Zichtbaarheid van activiteiten voor senioren;
- De benadering van deze doelgroep;
- 30+ wil zich niet meer binden;
- De financiële middelen zijn soms beperkt;
- Krachten bundelen sportaanbieders;
- Senioren 55-65 jaar, hoe houden we die in beweging;

Wat moet hiervoor gebeuren?

- Senioren, sociaal: breder kijken en andere sporten aanbieden;
- Benaderen van Schaapskooi, Ouderenbonden, Verzorgingshuizen, Sportkalender;
- Doelgroep specifiek: vraaggericht;
- Gezondheid, voorlichten, training, voeding/gezondheid;
- Bewustwording;
- Gezondheid, JOGG, Gezonde Sportkantine;
- Niet meer binden, strippenkaart;
- Stichting Leergeld meer inzetten;
- Meer bekendheid aan kanalen, bv. Heel Epe Beweegt;

Thema 5 – Sporten voor iedereen

Wat ging er goed?

- Opleiding van trainers, PDD-NOS bijscholing;
- Blauwe Vogelgroepen – scouting;
- Mastergroep senioren 30-50 jaar zwemmen;
- Via huisartsen doorgestuurd;
- Bewegen in de huiskamer project in Putten;
- G-Groep: Gymnastiek Hercules);
- Samenwerking met stichting Leergeld;
- G-Voetbal VIOS;

Wat kan er beter?

- Vervoer van ouderen;
- Specifieke aandacht voor beweging in de zorg;
- Bedrijfsleven;
- Benaderingswijze;
- Ruimte – accommodaties;
- Trainers op dat gebied scholen;
- Meer mannen in volleybal;
- Toestemming om meer leden te werven (G-Sporters);

Wat moet hiervoor gebeuren?

- Buddy's vervoer, vrijwilligers;
- Aandacht voor de randvoorwaarden;
- Inspelen op groep met kantelpunt;
- Naar scholen toebrengen (sport);
- Inspelen op hypes (bv. beachvolleybal);
- Meer gebruik maken van Stichting Leergeld;